

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/20-19/2012.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Herczeg Levente ügyvezető által képviselt **TELEFONKÖNYV MAGYARORSZÁG Kft.** (Budapest) eljárás alá vont vállalkozás ellen megtévesztő reklám tilalmának feltételezett megsértése miatt indult eljárásban tárgyaláson kívül meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa megállapítja, hogy a TELEFONKÖNYV MAGYARORSZÁG Kft. a 2011 decemberétől 2012. március 6-ig terjedő időszakban megtévesztő reklámozási gyakorlatot folytatott, amikor a potenciális ügyfelekhez eljuttatott küldeményei azt a látszatot keltették, hogy azok egy már megkötött szerződés alapján kibocsátott számlák.

Az eljáró versenytanács 1.490.000 Ft (Egymillió-négyszázkilencvenezer forint) bírság megfizetésére kötelezi a TELEFONKÖNYV MAGYARORSZÁG Kft.-t¹.

A bírságot a kötelezett a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számla javára köteles befizetni, a közlemény rovatban feltüntetve az eljárás alá vont nevét, a versenyfelügyeleti eljárás számát és a befizetés jogcímét (bírság).

Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal elrendeli a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételétől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó, vagy ajánlott levélként postára adott keresettel lehet kérni.

¹ A társaság megnevezése a Vj/020-21/2012. sz. határozattal kijavításra került.

INDOKOLÁS

I.

A vizsgálat megindításának körülményei

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) észlelte, hogy a TELEFONKÖNYV MAGYARORSZÁG Kft. (a továbbiakban: Kft. vagy eljárás alá vont) számlát küldött vállalkozások számára, mely kiküldött levelek kapcsán azonban kérdéses, hogy a címzettek tisztában lehettek-e azzal, hogy nem áll fenn szerződésük a szolgáltatás tárgyában.
2. A fenti magatartással a Kft. valószínűsíthetően megsértette a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) 12. §-ának (1) bekezdését.
3. A versenyfelügyeleti eljárás a Kft.-nek a 2011. év decemberétől az eljárás kezdő időpontjáig (2012. március 6.) tartó időszakban elérhető vált reklámjainak vizsgálatára terjed ki, mely reklámok a címzett vállalkozásoknak „a 2012-es Telefonkönyvben való megjelenítése” szolgáltatásra vonatkoztak. .
4. Az eljárás alá vont bevételei alapján a számlalevelek 2011. december hó első fele és 2012. március hó első fele között kerülhettek kiküldésre (a magatartást a GVH a versenyfelügyeleti eljárás megindulásáig, 2012. március 6.-áig vizsgálta és értékelte).

II.

Az eljárás alá vont

5. Az eljárás alá vont vállalkozás 2011. november 25-én került bejegyzésre. A Kft. tevékenységi körébe tartozik – többek között – címtárak, levelezőjegyzék kiadása, világháló-portál szolgáltatás, reklámügynökségi tevékenység.
6. A Kft. 2011. évre vonatkozó, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerinti - a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Céginformációs és Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálatának honlapján elérhető - beszámolója szerint eljárás alá vont 2011. évi nettó árbevétele 14.909.000 Ft.

III.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

7. A vállalkozások törekednek arra, hogy elérhetőségeik, a termékeiről, szolgáltatásairól szóló ismertetések minél hatékonyabban és minél szélesebb körben jussanak el a potenciális ügyfélkörhöz. Ennek egyik eszköze a vállalkozásra vonatkozó információkat elérhetővé tevő online adatbázisokban, telefonkönyvekben való megjelenés.
8. Magyarországon számos vállalkozás kínál az online szakmai cégbázissal kapcsolatos szolgáltatást. A - nyomtatott névsor-piacon piacvezetőnek és az évtizedes múltja miatt, valamint a korábbi monopol távközlési szolgáltató telefonkönyvének kiadójaként legismertebbnek tekinthető - MTT Magyar Telefonkönyvkiadó Kft. a „www.telefonkonyv.hu”, a „www.aranyoldalak.hu” és a „www.varosom.hu” weboldalakon

üzemeltetett online telefonkönyvével az internetes telefonkönyv piacon is meghatározó szereplő.

9. Az eljárás alá vont weboldalon elérhető adatbázis szolgáltatási tevékenységet nyújt. A weboldalon elérhető online telefonkönyv szolgáltatását 2011 decemberétől kezdődően reklámozza. (Az első ügyféltől 2011. december 6-án érkezett meg a negyedéves díj a Kft. bankszámlájára.² A számlavezető bank megerősítette, hogy a kimutatásokon nem szereplő időpontokban forgalom nem zajlott.³)

10. A telefonkönyvben való megjelenés ára (bruttó) 34 900 forint. A potenciális üzletfelekhez postai úton eljuttatott számla hátoldalán szereplő – alig olvasható – szöveg alapján valószínűsíthető, hogy a megjelölt összeg nem a teljes éves díj, hanem csak egy negyedéves díjrészlet.

A szerződés 1 év határozott időtartamra jön létre.

11. A potenciális üzletfelekhez postai úton eljuttatott küldeményekben egy kétoldalas dokumentum volt.

12. A levél első oldala megjelenésében egy számlának látszik (lásd melléklet).

Legfelül nagy betűkkel a „Telefonkönyv” szöveg szerepel.

A lap tetején jobb oldalon az „1/1”, az „Sz:” jelzés és azt követő kilencjegyű számjegy) valamint egy vonalkód található, melyek alatt a „Levelezési cím” feliratot követően a címzett neve és címe olvasható.

Baloldalt a „Szolgáltató” adatai (név, bankszámlaszám, adószám, ügyfélszolgálati telefonszámok, levelezési cím) található.

A „Szolgáltató” adatai alatt az alábbi öt adatot helyezték el:

- Kiadás kelte: év, hó, nap
- Sz: (kilencjegyű számjegy)
- Befizetési határidő: év, hó, nap (a kiadás kelténél későbbi időpont, az eljáró versenytanács birtokában lévő példányon a különbség kilenc nap).
- Fizetendő összeg: (Ft)

- Fizetési mód Átutalás

A felsorolt információk alatt ismét a címzett neve és címe olvasható.

Alatta: Ügyfélszám: (kilencjegyű számjegy)

Az „Összesítő (Ft)” szöveget követő rész a

„Megnevezés:

Megjelenítés a 2012-es Telefonkönyvben” szöveg után

- az alábbi rovatok szerepelnek:

„Nettó összeg”, „Db”, „Áfaköteles %”, „Áfa” és „Bruttó összeg”, majd mindegyik címszó alatt egy szám szerepel, többnyire a szolgáltatás” fejében az eljárás alá vont által beírt, a címzett által fizetendő összeg, a Db fejrész alatt többnyire 1, az ÁFA alatt a 25% szerepel.

Vonal alatt megismétlésre kerülnek az alábbi adatok vastagított írásmódban:

Nettó	27.920
Áfa	6.980
Fizetendő összesen (Ft):	34.900

² Vj-20-004/2012. Melléklet

³ Vj-20-004/2012.

Az utolsó sor tartalmát a Kft. a vastagított betűtípus alkalmazásán túl nagyobb betűméret alkalmazásával is kiemelte.

Bekeretezett szöveg hívja fel az olvasó figyelmét arra, hogy az átutalásnál tüntesse fel az ügyfélazonosító számát, továbbá felmerülő kérdések esetére a Kft. ügyfélszolgálatához való fordulást javasolja.

A szöveg a lap kétharmadánál véget ér.

Jelentős terjedelmű üres részt követően a lap alján, jobb oldalon vonalkód és az ISO 9001, valamint a papír újrafelhasznált jellegére utaló logók láthatók. Ezek alatt – az olvashatóság határán állóan kicsi betűmérettel - az alábbi szöveg szerepel: „Fizetés önkéntes. Olvassa el a hátoldalon az ajánlat általános szerződési feltételeit.”

13. A levél első oldala – az MTT Magyar Telefonkönyvkiadó Kft. álláspontja szerint nagyon hasonló az általa kibocsátott - a nyomdai úton és weboldalokon is megjelentetett telefonkönyv szolgáltatás ellenértékét tartalmazó – számlához. E körülményre tekintettel – az eljáró versenytanács tudomása szerint – peres eljárás van folyamatban az MTT Magyar Telefonkönyvkiadó Kft. mint felperes és a Kft. mint alperes között.

14. A levél hátsó oldalán az „Általános üzleti feltételek” szerepel. A szöveg az egész oldalt kitölti. Az olvashatóságot a nagyító használatát igénylő, igen kicsi betűtípuson túlmenően az is nehezíti, hogy ezüstös színű betűk jelenítik meg a szöveget.

A dokumentum 2.1. pontja szerint „Ez az adóbizonylatnak nem minősülő dokumentum a Társaság szolgáltatásnyújtására vonatkozó üzleti ajánlata, egy szolgáltatásnyújtására vonatkozó atipikus szerződés megkötésére (a továbbiakban „Szerződés”), amelynek tartalmát a további rendelkezések ismertetik.

A szolgáltatás iránt érdeklődő címzett vagy harmadik személy a szerződéskötési ajánlatot elfogadhatja az ajánlat szerinti első háromhavi díj befizetésével, illetve a Társaság ajánlatát el is utasíthatja. A szerződés a befizetés tényével jön létre.

A 2.3. pont indokolás nélküli elállási jogot biztosít az Ügyfél számára a befizetéstől számított tíznapos határidőn belül.

IV.

Az eljárás alá vont álláspontja

15. Az eljárás alá vont az eljárás során nem nyilatkozott. Az eljárás alá vontnak a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelőségéhez benyújtott 2011. december 28-i levelében⁴ az szerepel, hogy 45.000 példányban küldték el az ajánlatot az ország egész területén. Az eljárás alá vont álláspontja szerint a befizetés önkéntes alapon történik, a befizetők megtalálják hirdetésüket a www.telefonkonyv.co oldalon, ami alapján eldöntik, hogy igényt tartanak-e a szolgáltatásra.

V.

Jogi háttér

Irányadó jogszabályok

16. A Grt. 2. §-a szerint a Grt.-nek a megtévesztő reklámra vonatkozó rendelkezéseit csak annyiban kell alkalmazni, amennyiben a reklám címzettje kizárólag vállalkozás vagy önálló

⁴ A levél a Vj-20-13/2012 sz. iratban található 2. mellékletként lefűzve másolatként. Az eredeti irat a P/102/2012. aktában található.

foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró nem természetes személy.

A Grt. 3. §-ának d) pontja szerint a *gazdasági reklám* olyan közlés, tájékoztatás, illetve megjelenítési mód, amely valamely birtokba vehető forgalomképes ingó dolog – ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket – szolgáltatás, ingatlan, vagyoni értékű jog értékesítésének vagy más módon történő igénybevételének előmozdítására, vagy e céllal összefüggésben a vállalkozás neve, megjelölése, tevékenysége népszerűsítésére vagy áru, árujelző ismertségének növelésére irányul.

A Grt. 3. §-ának h) pontja szerint *megettévesztő reklám* minden olyan reklám, amely bármilyen módon – beleértve a megjelenítését is – megettéveszti vagy megettévesztheti azokat a személyeket, akik felé irányul, vagy akiknek a tudomására juthat, és megettévesztő jellege miatt befolyásolhatja e személyek gazdasági magatartását, vagy ebből eredően a reklámozóval azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységet folytató más vállalkozás jogait sérti vagy sértheti.

A Grt. 3. §-ának j) pontja szerint a *reklám címzettje*, aki felé a reklám irányul, illetve akihez a reklám eljut.

A Grt. 3. §-ának r) pontja szerint *vállalkozás*, aki önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével összefüggő célok érdekében jár el.

A Grt. 12. §-ának (1) bekezdése szerint tilos a megettévesztő reklám.

A Grt. 12. §-a (2) bekezdése szerint a reklám megettévesztő jellegének megállapításakor figyelembe kell venni különösen a reklámban foglalt azokat a tájékoztatásokat, közléseket, amelyek

a) az áru jellemző tulajdonságaira,

b) az áru árára vagy az ár megállapításának módjára, valamint az áru megvételének, illetve igénybevételének egyéb szerződéses feltételeire, továbbá

c) a reklámozó megítélésére, így a reklámozó jellemzőire, az őt megillető jogokra, vagyonára, minősítésére, elnyert díjaira vonatkoznak.

A Grt. 12. §-ának (3) bekezdése szerint a (2) bekezdés a) pontja alkalmazásában az áru jellemző tulajdonsága különösen az áru kivitelezése, összetétele, műszaki jellemzői, mennyisége, származási helye, eredete, előállításának vagy szolgáltatásának módja és időpontja, beszerezhetősége, szállítása, alkalmazása, a használatához, fenntartásához szükséges ismeretek, adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, veszélyessége, kockázatai, egészségre gyakorolt hatásai, környezeti hatásai, energiafelhasználási ismérvei, tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye.

A Grt. 23. §-ának (1) bekezdése értelmében a Grt.-ben foglalt rendelkezések megsértéséért – a (2)-(7) bekezdésben foglalt kivételekkel – a reklámozó, a reklámszolgáltató és a reklám közzevője is felelős. Az e rendelkezések megszegésével okozott kárért a reklámozó, a reklámszolgáltató és a reklám közzevője egyetemlegesen felel.

Ugyanezen szakasz (6) bekezdése értelmében a Grt. 12. §-ában és a 13. §-ában foglalt rendelkezések megsértéséért a reklámszolgáltató, illetve a reklám közzevője csak annyiban felel, amennyiben a jogsértés a reklám megjelenítési módjával összefüggő olyan okból ered, amely nem a reklámozó kifejezett utasítása végrehajtásának a következménye.

A Grt. 24. §-ának (3) bekezdése szerint a Grt. 12. §-ában foglaltak megsértésének megállapítása a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik.

A Grt. 28. §-ának (1) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal eljárására a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) III. fejezetének rendelkezéseibe ütköző magatartásokkal szembeni eljárásra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni, a Grt.-ben meghatározott eltérésekkel.

17. A Tpvt. 77. § (1) bekezdés d) pontja szerint az eljáró versenytanács megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, és a Tpvt. 78. § (1) bekezdése alapján bírságot szabhat ki a (2)-(6) bekezdésekben írt szempontok és korlátok figyelembe vételével.

Releváns versenytanácsi döntések

A Versenytanács egyes megállapításai a 2008. szeptember 1.-je előtt indult versenyfelügyeleti eljárásokban

18. A Versenytanács 2008. szeptember 1. előtt a Tpvt. III. fejezetében foglaltak alapján bírálta el a hasonló tényállásokat, mivel a Tpvt. akkori széles „fogyasztó” fogalma egyaránt felölelte a jelenlegi „fogyasztó” és „üzletfél” fogalmakkal jelölt személyi kört. Röviden összegezve három jogerős határozat⁵ jelen ügyben releváns megállapításait, leszögezhető, hogy már a korábbi versenytanácsi gyakorlat is konzekvensen jogsértőnek tekintette az olyan üzleti módszert, amelyben a postai küldemény ajánlat jellege rejtve maradt a fogyasztók előtt, mert az a látszat keletkezett, hogy a számla egy korábban már létrejött jogviszony keretében került megküldésre. A vállalkozások fogyasztók irányába tanúsított magatartása nem alapulhat azon az elven, hogy az ésszerűen eljáró fogyasztónak (eleve) tüzetesen ellenőriznie kell a vállalkozás küldeményeit, tájékoztatásait. Egy ilyen elvárás a fogyasztókra helyezné a vállalkozás jogsértő magatartása elhárításának terhét, illetve azt tételezné fel, hogy a fogyasztóknak eleve kételkedniük kell a részükre megküldött küldeményekben. Nem szolgálhat a vállalkozások versenyjogi mentesülésére az arra történő hivatkozás, hogy a fogyasztó kellő távolságtartással kezelje a küldeményeket, a fogyasztó járjon el ésszerűen, a fogyasztó tegyen meg mindent annak érdekében, hogy mindig mindent ellenőrizzen. Ez a szemlélet magában hordozza a tisztességes verseny egyik alapelemének, a bizalomnak, a piaci szereplők magatartásának tisztességes voltába vetett hitnek az intézményesített megkérdőjelezését.

A vállalkozásoknál külön részleg foglalkozik az ajánlatokról való döntéssel és a számlák kifizetésével. Az előbbi kétség kívül megfontolást, vezetői döntést igényel, míg az utóbbi pusztán technikai feladat. Fentiek folytán kiemelt szerepet kap az, hogy egy céghez beérkezett irat annak melyik részleghez, illetve melyik döntési szintre kerül. Abban az esetben, ha egy ajánlatot számlának tekintenek, bizonyos automatizmusok indulnak be, és az ajánlathoz csatolt fizetési szelvény – mint a feltételezett szerződéses viszonyból eredő számla – kifizetésre kerül.

A Versenytanács egyes megállapításai a 2008. szeptember 1.-je után indult versenyfelügyeleti eljárásokban

19. A Versenytanács 2008. szeptember 1.-je után a Grt. alapján bírálta el jelen tényálláshoz hasonló esetet a korábban hatályos jogi szabályozás kapcsán kialakult, a Grt. körében is megfelelően irányadó alapelvek felhasználásával. A Versenytanács a jelen eljárás tárgyához hasonló tárgyú korábbi eljárásokban⁶ hozott határozataiban megállapította, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott, a Versenytanács előtt ismert, a potenciális üzletfelekhez postai úton eljuttatott küldemények annak látszatát keltették, hogy egy már korábban megkötött szerződés alapján kibocsátott számlák. A küldemények a figyelem felhívására nem alkalmas módon csak a címzettek által nem szükségszerűen észlelhető kisméretű betűkkel tartalmazták az arról való tájékoztatást, hogy az nem számla, hanem ajánlat. A reklámnak minősülő nyomtatványok formai kivitelezésük egésze révén nem egy reklám, illetőleg szerződéses ajánlat jellegét tükrözték, hanem azt a látszatot keltették, hogy a címzett egy kifizetendő

⁵ Vj-61/2005., Vj-90/2005., Vj-18/2006.

⁶ Vj-102/2009., Vj-28/2012., Vj-27/2012.

számlát vett kézhez. Az eljárás alá vont által alkalmazott módszer azt eredményezte, hogy a postai küldemény valós jellege (valódi tartalma) rejtve maradt az üzletfelek előtt, s azt a látszatot keltette, hogy egy előzőleg már létrejött polgári jogviszony keretében került megküldésre.

VI. Jogi értékelés

A Grt. alkalmazhatósága

20. Először azt a kérdést kellett eldönteni, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlatot mely jogszabály – a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.), a Grt., vagy a Tpv. – alapján kell megítélni.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban megállapítható, hogy címzettjei vállalkozások és olyan természetes személyek, akik önálló foglalkozásukkal és gazdasági tevékenységükkel összefüggő célok érdekében járnak el. Fentiekre való tekintettel a vizsgált magatartás nem tartozik az Fttv. hatálya alá.

21. A vizsgált kommunikációs eszközök esetében tehát eldöntendő, hogy ezekkel kapcsolatban a Grt. megtévesztő reklámra, avagy a Tpv. üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalmára vonatkozó rendelkezések alkalmazandóak – tekintettel arra is, hogy a Tpv. 8/A. §-a a két jogszabályhely együttes alkalmazhatóságát kizárja.

A Vj-111/2005. számú ügy felülvizsgálata során a Fővárosi Ítéltábla által hozott, az eljáró versenytanács álláspontja szerint jelen eljárásban is irányadó ítélet szerint a tájékoztatás és a reklám fogalma (...) nem azonos, ekként egybemosva nem is tehetők vizsgálat tárgyává. Az előbbi az utóbbinál tágabb fogalom, azt magában foglalja. A tájékoztatás és a reklám között fontos különbség tehát, hogy nem azonos célt szolgálnak, hiszen a reklám célja nem csupán információátadás, hanem ezen túlmenően egy adott termék igénybevételére vonatkozó vásárlási hajlandóság növelése, vagyis a fogyasztónak a még meg nem lévő konkrét szerződési akaratának kialakítása (Főv. Ítéltábla 2.Kf. 27.121/2007/8.).

A fenti megállapítások figyelembe vételével a Versenytanács álláspontja az, hogy a vizsgált tájékoztatások reklámnak minősülnek a Grt. értelmében, így azokra a Grt. 12. §-a szerinti tilalom alkalmazandó.

A GVH hatáskörének fennállása

22. A Grt. 24. §-ának (3) bekezdése szerint a Grt. 12. §-ában foglaltak megsértésének megállapítása a GVH hatáskörébe tartozik.

A Grt. szerinti értékelés

23. Az eljárás alá vont által megcélzott üzletfelek kizárólag vállalkozások. A vállalkozásoktól és a fogyasztóktól különböző mértékű ésszerűség, tudatosság várható el, mely mérce a vállalkozások esetében magasabb. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint ugyanakkor a vállalkozásokra jellemző magasabb ismeretek és körültekintőbb eljárás mellett sem elvárható a címzettől, hogy egy számla vagy arra az összetéveszthetőségig hasonló dokumentum alapján azt feltételezze, hogy azt egy vele szerződéses kapcsolatban nem lévő vállalkozás küldte neki abban bízva, hogy nem fogja észlelni azt, hogy nem is jött létre korábban közöttük szerződés, és esetlegesen a számla (téves) kiegyenlítését követően sem

tesz lépéseket a „szerződés” megszüntetése érdekében. Bár az üzletfelektől is elvárható a hozzájuk beérkező dokumentumok figyelmes elolvasása, azonban ez nem mentesíti az eljárás alá vontat azon követelmény teljesítése alól, hogy ne alkalmazzon megtévesztésre alkalmas reklámot. A vállalkozások reklámjai nem alapulhatnak azon az elven, hogy az ésszerűen eljáró üzletfeleknek (eleve) tüzetesen ellenőrizniük kelljen a vállalkozás küldeményeit, tájékoztatásait, reklámjait.

24. A jelentősebb vállalkozásoknál általában külön részleg foglalkozik az ajánlatokról való döntéssel és a számlák kifizetésével. Lényeges tehát az, hogy egy céghez beérkezett irat - a „postabontó” részleg, illetve a postát fogadó és kezelő munkatárs nagyrészt mechanikus tevékenysége alapján - melyik részleghez, melyik szintre kerül. Abban az esetben, ha egy ajánlatot számlának néznek, onnantól kezdve bizonyos automatizmusok indulnak be, s az ajánlathoz csatolt fizetési szelvény – mint a feltételezett szerződéses viszonyból eredő számla – kifizetésre kerül.

25. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a potenciális üzletfelekhez postai úton eljuttatott küldemények annak látszatát keltették, hogy egy már korábban megkötött szerződés alapján kibocsátott számlák. Ezt egyértelműen alátámasztja az, hogy a megküldött levél első oldala a fizetési kötelezettséggel összefüggő körülményeket hangsúlyozta.

Alapvetően az eljárás alá vont által postázott küldeményben szereplő számla eredményezi a megtévesztést, mivel számlát egy érvényes és hatályos szerződés alapján, a szerződésben szereplő kötelezettségek (vagy valamely kötelezettség) teljesítését követően szokás kiállítani. Jelen esetben a levél első oldalán kétszer is szereplő „Sz: (kilencjegyű szám)” és az „ügyfélszám” rovatok egyértelműen egy létező szerződésre utalnak. A levél alkalmas a címzett megtévesztésre, mivel azt a címzett úgy értelmezi, hogy az egy számla, még hozzá olyan számla, amelyet egy korábbi szerződés alapján állították ki. Így az eljárás alá vont a már meglévő üzleti partnerség álcája mögé bújva igyekszik ügyfeleket nyerni magának. Eljárás alá vont semmilyen módon nem törekedett arra, hogy a küldeményben lévő számlát olyan külső jegyekkel ruházza fel, amelyek legalább elbizonyították volna a címzettet arra nézve, hogy valóban számlát kapott - nem alkalmazott áthúzást, vagy „minta” feliratot, és még csak „díjbekérő számlának” sem nevezte a dokumentumot. (Bár ez utóbbi megoldás önmagában nem is lett volna alkalmas a címzett tévedésének elhárítására.)

26. A fizetési határidő számlán való szerepeltetése is elterelhette a címzett figyelmét arról, hogy még nincs szerződéses viszony az eljárás alá vont és a küldemény feladója között.

27. A levél hátoldala nem alkalmas a számla által keltett látszat feloldására, elsősorban az olvasást jelentős mértékben megnehezítő megjelenítési módja, másodsorban tartalma miatt. Azáltal, hogy a 2.1. pontban ajánlatnak nevezett dokumentumot a továbbiakban „szerződés”-nek nevezi, a szöveg inkább még fokozza is azt a látszatot, hogy a felek között már létezik egy szerződés, noha valójában csak egy szerződéses ajánlatról volt szó.

28. Az eljárás alá vont által küldött levél első oldala külső megjelenésében nagymértékben hasonlított azokra a számlákra, amelyeket – telefonkönyvi megjelenésekre vonatkozóan - a Magyar Telekom Nyrt., illetőleg a vele szerződéses viszonyban álló MTT Magyar Telefonkönyvkiadó Kft. bocsátott ki.

29. Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy egy szerződés létrehozatalára irányuló dokumentumról minden körülmények között ki kell, hogy derüljön, hogy az egy ajánlat, ellenkező esetben megtévesztésre alkalmas. Az eljáró versenytanács rögzíti, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott kommunikáció – a 2.1. pontot leszámítva - nem tartalmazott arra vonatkozó tájékoztatást, hogy a megküldött dokumentum csak ajánlatnak minősül.

30. Mivel az előző pontokban kifejtett körülmények együttes hatására egy elvárható gondosságot tanúsító vállalkozás esetében is fennáll a lehetősége annak, hogy a „számlán” szereplő összeg kiegyenlítése útján – tudomása és szándéka ellenére – szerződést hozzon létre, a számlának álcázott levél olyan reklámnak minősül, amely megtevesztő, s mint ilyen tiltott.

31. Figyelemmel a fentiekre az eljáró versenytanács a Tpv. 77. § (1) bekezdésének d) pontja alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont a 2011 decemberétől 2012. március 6-ig terjedő időszakban megtevesztő reklámozási gyakorlatot folytatott, amikor a potenciális ügyfelekhez eljuttatott küldeményei azt a látszatot keltették, hogy azok egy már megkötött szerződés alapján kibocsátott számlák. Az eljárás alá vont magatartása a Grt. 12. §-a (2) bekezdésének b) pontjába ütközik, és ezáltal sérti a Grt. 12. §-ának (1) bekezdését.

32. A jogsértéssel érintett időszakot az eljáró versenytanács - az eljárás alá vont erre vonatkozó nyilatkozata és bizonyítékai hiányában - a rendelkezésére álló adatok alapján állapította meg. Az eljáró versenytanács a kezdő időpont tekintetében a cégbejegyzés dátumát követő hónap első napját, záró időpontként a versenyfelügyeleti eljárás kezdő időpontját szerepeltette.

33. Figyelembe véve a Grt. 23. §-a (1) és (6) bekezdéseinek rendelkezéseit és azon tényeket, hogy jelen esetben a termékek értékesítéséből származó bevétel eljárás alá vontat illetve, továbbá, a kifogásolt tájékoztatások szövegét a Kft. alakította ki, egyértelműen megállapítható, hogy az eljárás alá vontnak a vizsgált magatartás megvalósítása közvetlen érdekében állt, így a felelőssége megállapítható.

34. A Versenytanács a jogsértés megállapításán túlmenően a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése alapján bírság kiszabását tartotta indokoltnak, a bírság összegét a Tpv. 78. §-a (3) bekezdésének megfelelően meghatározva.

35. A bírság tekintetében az eljáró versenytanács, mivel a jogsértő kommunikációk költsége nem ismert, a jogsértésből származó árbevételből indult ki.

Súlyosító körülményként értékelte azt, hogy a Kft.

- a jogsértő gyakorlatot hosszú ideig (2011 decemberétől 2012. márciusáig) folytatta,
- a jogsértő gyakorlattal a vállalkozások széles körét érte el,
- magatartása felróható volt, tekintettel arra, hogy ellentétes volt a polgári jogi együttműködési kötelezettség elvével és a szerződéskötés kialakult gyakorlatával,
- az általa alkalmazott írásbeli tájékoztatás külső jegyei egy másik vállalkozásra emlékeztettek, így a címzettek egy része hihette azt, hogy az általa ténylegesen megrendelt/igénybe vett szolgáltatás ellenértékének megfizetését kérik az „Sz” számot és az ügyfélszámot is feltüntető számla megküldésével.

36. A Versenytanács enyhítő körülményt nem látott azonosíthatónak.

37. Végezetül az eljáró versenytanács a fentieknek megfelelően kalkulált bírságösszeget megvizsgálta abból a szempontból, hogy az – figyelemmel az ügy összes körülményeire – kellő mértékű elrettentő erőt képvisel-e, illetve, hogy nem haladja-e meg a Tpv.-ben meghatározott törvényi maximumot. Figyelemmel arra, hogy a határozat meghozatalának időpontjában az eljárás alá vont 2012. évre vonatkozó éves beszámolója még nem állt a Versenytanács rendelkezésére, így a 2011. évi éves beszámolóban szereplő nettó árbevétel értéket kellett figyelembe venni a bírság maximumának meghatározása során. A korábban felsorolt súlyosító körülményeken túlmenően az is a bírságnak maximális mértékben történő meghatározását indokolta, hogy az eljárás alá vont 2011. évben csak fél hónapon keresztül

realizált árbevételt a jogsértőnek tekintett magatartás eredményeként, míg 2012. évben két és fél hónapon keresztül érkeztek hozzá befizetések jogsértő reklámja nyomán.

VII. Egyéb kérdések

38. A bíróságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 110. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.

39. A Ket. 2012. február 1-je óta hatályos 140. § (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.

40. A Ket. 138. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (3) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

41. Az eljárást befejező döntést a Tpv. – Fttv. 27. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó – 63. §-ának (2) bekezdés a) pontja szerint a vizsgálat elrendelésétől számított három hónapon belül kell meghozni; az ügyintézési határidő azonban ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható. Jelen ügyben az eljárási határidő betartásra került, mivel eljárás alá vont a 2012. III. 6.-i adatkérő végzésre a határozathozatal napjáig sem válaszolt. [A Ket. 33. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő az ügyintézési határidőbe nem számít be.]

42. Az eljáró versenytanács a határozatot a Tpv. 74. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozta meg, mivel tárgyalás tartását az ügyfél nem kérte és az eljáró versenytanács nem tartotta szükségesnek.

43. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2013. február 4.

dr. Miskolczi Bodnár Péter sk.
előadó versenytanács tag

dr. Szoboszlai Izabella sk.
versenytanács tag

dr. Berki Ádám sk.
versenytanács tag